

Symposium Blick op samenspel

Wifi

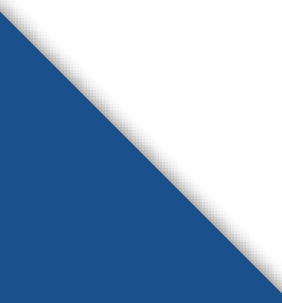
U kunt gebruik maken van het wifi-netwerk:

Netwerknnaam: **Blik op samenspel**

Wachtwoord: **welkom**

Twitter mee!

#blikopsamenspel

DE PARTICIPATIEMIX: EEN DEMOCRATISCH KOMPAS VOOR LOKAAL BESTUUR

28 maart 2019

DEMOCRATIE
in actie

VAN, VOOR
EN DOOR
GEMEENTEN

Welkom!

Waarom in gesprek over de participatiemix?

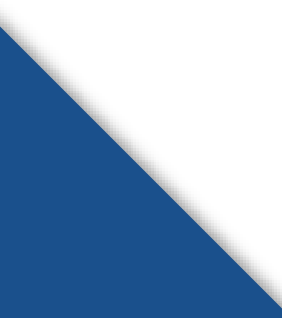
- Dagthema 'Veranderende verhoudingen in bestuur en democratie'
- Urgente maatschappelijke opgaven: rol van bewoners cruciaal
- Samenwerkingsprogramma Democratie in Actie: versterking en vernieuwing lokale democratie

Vandaag

- Gesprek aangaan, vragen stellen en (wellicht) beantwoorden
 - Neem ideeën én aanbod mee naar huis!
-
-

Opbouw workshop

- Korte ronde: met wie zitten we vandaag rond de tafel?
 - Introductie participatiemix
 - Aan de slag met een casus als ‘taskforce lokale democratie’
 - Afsluiting: rode draden & wat kunnen we meenemen naar huis?
-
-

De participatiemix

De participatiemix

- **Meervoudige democratie:** de verbinding tussen bestuur en inwoners via representatieve democratie & vormen van maatschappelijke democratie
- Deze vormen raken (of botsen) / negeren / versterken elkaar
- Om meervoudige democratie handen en voeten te geven kun je de **participatiemix** inzetten

Aandachtspunten bij de participatiemix

- Spanningsveld mogelijk met representatieve democratie / rol van de raad
- Initiatief stimuleren vs. inspelen op initiatief: interne organisatie speelt ook een rol
- Instrumentele benadering ('ik wil graag een referendum, nu nog bedenken waarover') werkt niet
- Denk in doelen (per fase), en daarna pas in instrumenten

Handreikingen voor het toepassen van de participatiemix

- Groot assortiment aan handreikingen (bijv. Leidraad burgerbetrokkenheid - Movisie & Afwegingskader burgerparticipatie bij beleid - ProDemos)

Kernvragen

- Wat wil je bereiken met burgerbetrokkenheid? (doel, drijfveren)
- Wanneer is er ruimte voor burgerbetrokkenheid? (beleidsfase, randvoorwaarden)
- Welke rol/verantwoordelijkheid krijgen deelnemers? (heldere kaders en communicatie zijn essentieel)
- Wie wil je betrekken? (actieve burgers, alle burgers, inclusiviteit, ..)
- En dan: voor welk instrument / welke instrumenten kies ik?

Instrumenten (voorbeelden)

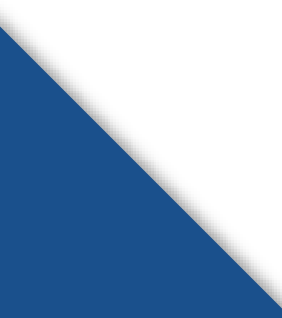
- Dorps- of wijkraad
- Burgertop
- Digitale tools: forum, online agenderen, beleidsvoorstellen crowdsourcen, enquetes
- Referendum
- Informatiebijeenkomst en inspraakavond
- Stads-, dorps- of wijkgesprek
- Burgerbegroting
- Right to challenge
- etc.

Aan de slag: de casus

Aan de slag: de casus

- In groepen aan de slag als ‘taskforce lokale democratie’
 - Eén casus, drie vragen om over in gesprek te gaan
 - Schrijf mee op je flip-over vel
 - 20 minuten in gesprek; daarna 10 minuten rondgang
-
-

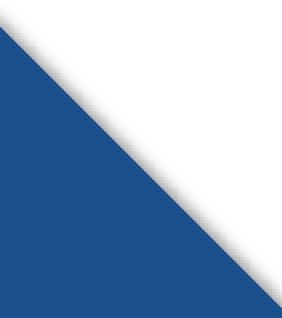
Aan de slag: de casus

Jullie zijn de taskforce lokale democratie, een groep ambtenaren die het bestuur moet adviseren over de vraag hoe inwoners te betrekken bij de energietransitie. Hoe betrek je de inwoners bij het maken van een keuze voor een alternatief van het Gronings gas in jouw gemeente?

- Gaan níet om de inhoud / uitkomst (welke alternatieven, technische voorwaarden)
- Gaat wél over het in te richten proces
- Vergeet de rol van de gemeenteraad niet: meervoudige democratie

Aan de slag: de casus

- Welk doel wil je bereiken? (zijn er evt. fases met verschillende doelen te onderscheiden?)
 - Hoe pak je dit aan? (doelgroep, kaderstelling / rolverdeling , instrument)
 - Wat vraagt deze aanpak van jouw gemeente? (competenties, randvoorwaarden, raad & interne organisatie)
-
-

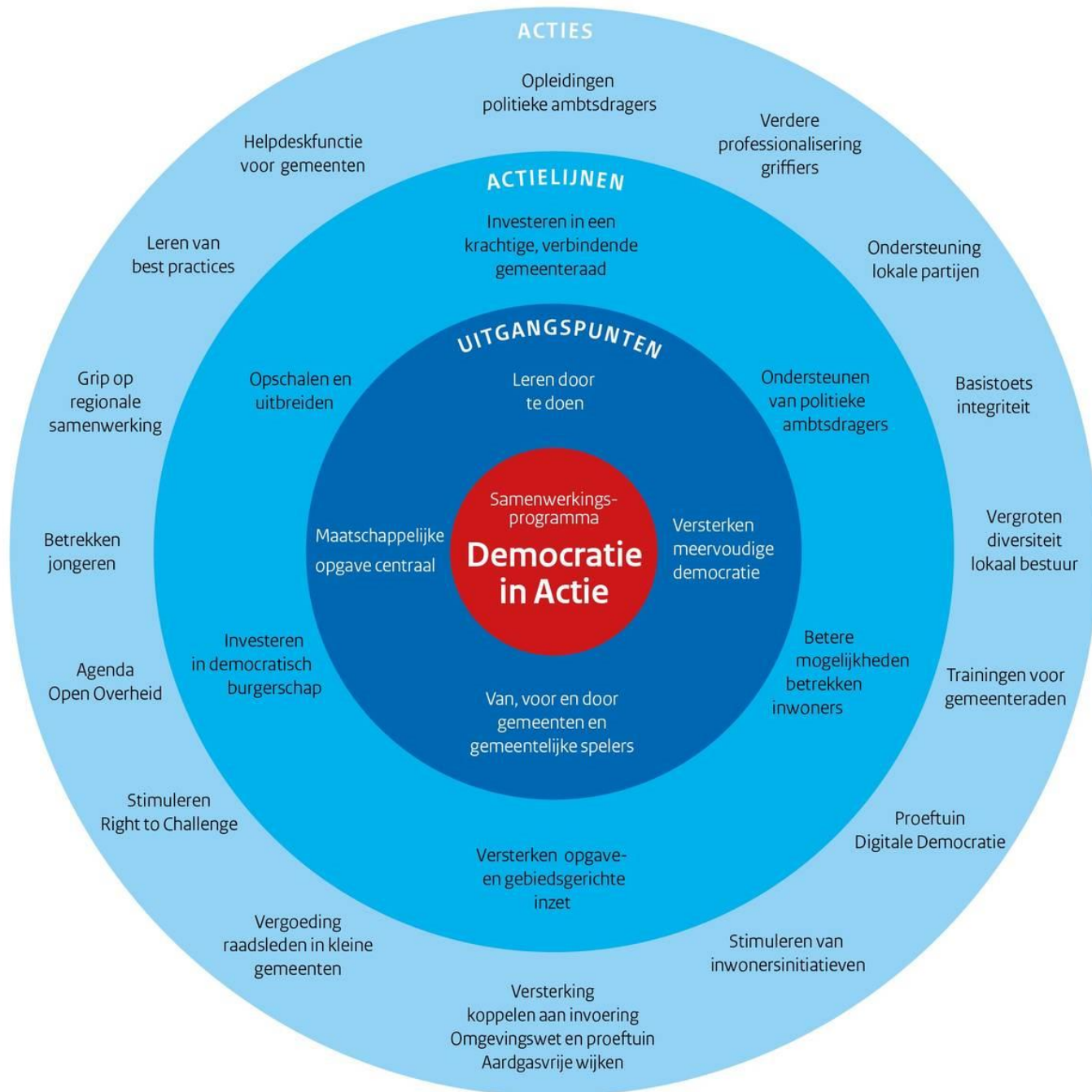

Aan de slag: de casus

- Ronde per vraag (kort & bondig!)
- Rode draden

**‘Wat vraagt deze aanpak
van jouw gemeente?’
Democratie in Actie
ondersteunt**

Samenwerkingsprogramma Democratie in Actie

- Analysefase
 - Zelfscan lokale democratie ('Quick Scan')
 - Verdiepingsfase
- Aanbod
 - Lokaal maatwerk
 - Ontwikkeltrajecten (bv. kernendemocratie, spelregels democratische processen)
 - Kennisplatform

Samenwerkingsprogramma Democratie in Actie

Krachtige, verbindende gemeenteraad	Toegeruste politieke ambtsdragers	Beter betrokken inwoners	Responsieve ambtelijke organisatie	Open en transparante democratie	Lokale digitale democratie	Weerbaar bestuur
Trainings- opleidingsaanbod gemeenteraden	Vergoeding raadsleden in kleine gemeenten	Investeren in lokale experimenten en innovaties (afhakers, ongeletterden)	Onderzoeken professionalisering ambtelijke organisaties	Versterking lokale en regionale media en omroepen	Proeftuin digitale participatietools	Veiligheidspakket voor burgemeesters
Voorstellen voor versterking legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen	Doorontwikkeling inwerk- en opleidingsaanbod politieke ambtsdragers	Right to Challenge: leerateliers, modelverordening Right to Bid: experimenten	Professionalisering voor de griffier Ontwikkeltraject: Veranderprocessen in de lokale democratie Faciliteren van lokaal maatschappelijk initiatief	Methoden om betrokkenheid jongeren bij politiek te vergroten	Betekenis digitalisering voor lokale democratie	Basisscan integriteit Ondermijningsapp
Contactpunt ondersteuning lokale politieke partijen	Start pilot persoonlijk opleidingsbudget raadsleden	Ontwikkeltraject: Kernendemocratie Democratisch begroten Spelregels voor democratische processen				

Weet ons te vinden!

- www.lokale-democratie.nl/democratieinactie
- Neem een flyer mee
- Schrijf je in voor de nieuwsbrief (online) of om meer te horen over de Quick Scan, Ontwikkeltrajecten of anders (offline)
- Neem contact op: emma.klever@vng.nl of DiAservicepunt@vng.nl

De participatiemix

- *Meer lezen?*
 - *Op weg naar meervoudige democratie* (2016, Commissie Toekomstgericht lokaal bestuur)
 - *Draaiboek Democratisch samenspel* (2017, Vincent van Stipdonk & Marije van den Berg voor Democratic Challenge)
 - *Handreiking Zelfanalyse meervoudige democratie* (2018, voor Democratic Challenge)
 - *Aanbevelingen voor een handreiking meervoudige democratie* (2018, Julien van Ostaaijen) binnenkort beschikbaar

Dank voor je
participatie
vandaag!

DEMOCRATIE
in actie